

Forfatter: Møller, Poul Martin

Titel: Udrag fra Skrifter i Udvalg

Citation: Møller, Poul Martin: "Skrifter i Udvalg", i Møller, Poul Martin: *Skrifter i Udvalg*, udg. af HANS BRIX ; SOPH. MICHAËLIS ; CARL S. PETERSEN ; POUL TUXEN , 1930, s. 422.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-moeller02val-shoot-idm140573401136496/facsimile.pdf> (tilgået 04. maj 2024)

Anvendt udgave: Skrifter i Udvalg

hed, at man tænker sig ham personlig interesseret i Sagen (P. M. I, 230 ff).

Min Kusine. Dette Karakterbillede aabner under Titlen »Moral, af Elias Knurpotte« et Hefte, som Poul Møller begyndte i Aaret 1822, og som foruden dette og følgende lille Stykke (og Digtet »Længsel« I, 70) i øvrigt kun indeholder Aforismer. Som en psykologisk Silhuet i Theofrasts Maner (se Anm. t. S. 165), en Form for Sjælemaleri, som Poul Møller yndede (jfr. Bertels Skildring af sin Fætter Licentiaten i Novellen), fremstiller det en fuldt udviklet Type af den æstetiske Kvindelighed, hvori den naturlige Medfølelse med Livet forduftes til en poetisk Sympati med Kunstens og Fantasiens Præparater. Det er vist ikke tilfældigt, at Kusinen bærer samme Navn som Frederikke Bruns beundrede Datter Adelaide, hvis »æstetiske Opdragelse« Moderen har skildret. Om Stykkets mulige Forbindelse med Novellen se I, 366. Dets Tankegang har Forfatteren overført paa en tilsvarende mandlig Type, Fantasten, i et Epigram:

Beständig Frands i Tankens Glæder
har drømt, han gjorde noget stort.
Han glemmer, han fik intet gjort,
og kræver frisk det stores Hæder.

Dette Vers blev et Udgangspunkt for Egede Schacks Roman »Phantasterne«.

- 77 *Opløst og bragt i et Luftbillede.* Hs. og Udv. Skr.; Udg.: [ulæseligt]. Ordet bruges i Novellen (I, 280) af den jyske Bertel om »spinkle Fantasier«, udtrykt i »vaade Rim«.
- 78 *Retterbænken (Skafottet).* Hs. og Udv. Skr.; Udg. Retterstedet.
- 80 *En finere Skueplads — — til Brug for nervesvage Personer.* Et Træk af Kusinens Karakter, som Forfatteren her vilde have afhandlet: hendes »Kunstkærlighed« — at hun f. Eks. blev søsyg ved at se det bølgende Klæde paa Teatret — er omtalt i en Aforisme fra denne Tid (S. 287).
- 81 *Kvindelig Blufærdighed.* Det lille Stykke, der under denne Titel er indskrevet paa samme Sted som det nærmest foregaaende og kort efter dette, danner Overgangen til det